

SENATORJI SO GLASOVALI V PRID PREDSEDNIKU

FRANCOSKI MIN. PREDSEDNIK DELADIER SE POPOLNOMA STRINJA Z AMER. MORATORIJEM

Končno glasovanje glede inflacijske predloge je bilo odgodeno. — Demokratski voditelji se boje dostavka, ki se tiče bonusa. — Senator Glass je rekel, da bo glasoval proti inflaciji. — Francija je čakala na izid Herriotovega pogajanja s predsednikom Rooseveltom.

WASHINGTON, D. C., 27. aprila. — Zvezni senat se je nocoj odgodil, potem ko je odobril predlog, naj ima predsednik Roosevelt pravico določati, kakšen odstotek zlata naj bo v amerškem dolarju.

Za predlog je bilo oddanih 53, proti njemu pa 35 glasov.

Zaključno glasovanje o inflaciji se ni vršilo, to pa zategadelj ne, ker se demokratski voditelji boje, da bi bil sprejet dodatni predlog republikanca Robinsona iz Indiane, naj da predsednik natiskati za tri milijarde dolarjev novih bankovcev in naj se s tem denarjem izplača veteranom bonus.

Demokratski voditelj, senator Robinson iz Arkansasa, je rekel pozneje časniškim poročevalcem, da je predsednik Roosevelt proti temu dodatku. Senat je bil zato odgoden, da bi pridobil demokratski voditelj dovolj časa.

Predno se je vršilo glasovanje, če naj ima predsednik pravico določiti vsebino zlata v dolarju, se je vnela ostra debata.

Senator Glass iz Virginije, ki je bil začasa Wilsonove administracije državni zakladničar, je odločno izjavil, da bo glasoval proti inflaciji, s tem pa še ni rečeno, da bo izstopil iz demokratske stranke.

— Lastnoročno sem napisal v demokratski platformi določbo, — je rekel Glass, — da je treba za vsako ceno ohraniti zdrav denar. Tekom zadnje kampanje sem v nekem svojem govoru ostro napadel predsednika Hooverja in njegovega državnega tajnika, ker sta zatrjevala, da je malo manjkalo, da se dežela ni odpovedala zlatemu standardu. Dobil sem nad pet tisoč pisem, v katerih se volilci strinjajo z menoj. Tudi Franklin D. Roosevelt mi je poslal brzojavko, v kateri je odobril moje stališče.

Zagovornikom inflacije se je pridružil tudi republikanski senator Couzens iz Michigana.

— Nekaka inflacija je vsekakor potrebna, — je izjavil, — kajti že tri leta uganjamo politiko deflacije. Na milijone naših državljanov je izgubilo vse svoje prihranke. Pod brezobzirno deflacijsko politiko so prihranki naših državljanov v večji nevarnosti kot bi bili, ako sprejmemo to predlogo.

Senator Thomas iz Oklahome, ki je največji zagovornik inflacije v senatu, je rekel, da sedanji dolar ni pošteno merilo za vrednost. Izza časa, ko so se delali dolgovi, je njegova vrednost strahovito narasla. Soglasno z nakupno silo, mora dolžnik znatno več vrniti kot si je pa izposodil.

PARIZ, Francija, 27. aprila. — Ministrski predsednik Edouard Daladier se pripravlja, da bo plačal francoski vojni dolg, ki je zapadel 15. decembra.

Daladier je zadovoljen z načrtom predsednika Roosevelta za moratorij dolga, ki zapade 15. junija in je pripravljen takoj plačati zapadli dolg, ko se vrne v Pariz Herriot iz Amerike.

Daladier bo predlagal poslanski zbornici, ko se sestane 16. maja, da dovoli, da Francija plača — \$19,000,000, kar bi že morala plačati 15. decembra lanskega leta.

Pri odplačilih dolgov ni bilo nikdar treba dovoljenja poslanske zbornice, toda vlada je to hotela imeti.

Ameriški moratorij bo izpolnil zahteve francoskega parlamenta glede odplačila dolga. Poslanska

Proces proti dr. Mačku zaključen

UČITELJICE DEMONSTRIRAJO V CHICAGO, ILL.

Vec tisoč učiteljic je demonstriralo v bančnem delu mesta. — Policija jih je pregnala.

Chicago, Ill., 27. aprila. — Policisti so s policijskimi palicami navali na učiteljice, ki so priredile demonstracije pred bankami.

Več tisoč učiteljic je prišlo v bančni del mesta in so zahtevale zaostalo plačo. Mesto dolguje učiteljem nad \$30,000,000. Ker že več mesecev niso dobili plač, se nahajajo učiteljice v žalostnem položaju. Več sto učiteljic je prikorakalo pred Chicago Title and Trust Company ter so kričale: — Plačajte davke! Dajte nam jesti! Imeti hočemo svoj denar!

Bankirji so bili odločni v svojem sklepu, da preprečijo ponovitev dogodkov v ponedeljek, ko so vsled učiteljskih demonstracij tri banke morale zapreti svoja vrata. Pred bankami je patrolirala policija na konjih, v bančnih poslopih pa so bili postavljeni za stražo policisti.

Ko so učiteljice pričele kazati svojo jezo na banke, so se policisti obrnili proti njim. Nekatere učiteljice so prinesle s seboj šolske knjige, katere so metale v policiste. Nekaj knjig je tudi priletelo v šipe, ki so se razbile. Policisti so rabili policijske palice. Učiteljice so kričale in pet jih je omedlelo.

Tredna policija je pozneje izjavila, da so samo bančni policisti rabili svoje palice. Učiteljice pa pravijo, da jih je pretepala mestna policija.

Ko so bile učiteljice pregnane od bank, so odkorakale proti poslopiju, v katerem je nastanjen šolski odbor. Odbor je objavil, da bo v najkrajšem času sklenil, ali se naj čikaške šole zapro.

Prvih sto učiteljic, ki so prišle v poslopije, je bilo pripuščeni stopiti v dvorano. Nato so vrata zaprli in šolski odbor je pričel svojo sejo.

Ko je po seji odbor naznanil, da je glasoval proti zaprtju šol, so se učiteljice razšle.

Zelo glasno so bile učiteljice pred Chicago Title and Trust Co., katere predsednik je Charles G. Dawes, ki je v ponedeljek, ko se je zbralo pred banko nad 1000 učiteljev, ki so zahtevali, da banka posodi mestu \$30,000,000 za učiteljske plače, učiteljice ozmerjal in zaklical: — K vragu z razgrajenji!

WRANGLOV OTOK SO PREKRSTILI

Leningrad, Rusija, 27. aprila. — Wranglov otok, ki se nahaja severno od Kamčatke in za katerega so se pred desetimi leti prepirali Rusija, Amerika, Anglija in Japonska so prekrstili v Davidov otok, na čast slavnega ruskega raziskovalca Vladimira Davidova, ki je pred dvema letoma umrl.

zbornica je pred enim mesecem prenehala z razpravo o vojnem dolgu, ker je hotela počakati izid Herriotovega pogajanja s predsednikom Rooseveltom. Poslanci so uverjeni, da bo izid sedanjih Herriotovih pogajanj s predsednikom Rooseveltom zadovoljiv in bo tudi moratorij ugoden za Francijo.

ČEHI PROTI NAZIJCEM

Dr. Beneš se ne boji za priklopitev Avstrije k Nemčiji. — Nemški fašistovski listi so prepovedani.

Praga, Čehoslovaška, 27. aprila. — Čehoslovaška stoji kot Gibraltar na skali proti valu narodnih socializmov ali fašizmov v srednji Evropi. Kot pravi češki zunanji minister dr. Edvard Beneš, je Hitlerjeva revolucija in možnost, da bi tudi v Avstriji prišli Hitlerci do vlade, vstvarila v srednji Evropi nov položaj.

Tredna češka demokracija bi prišla med dva ognja, ako bi si nemški in avstrijski fašisti podali roke in združili Avstrijo z Nemčijo.

— Toda to ni samo izključno češki problem, — je rekel dr. Beneš, — temveč je evropski problem. Da bi v sedanjem času prišli Nazijci v Avstrijo, ni gotova stvar, pač pa je mogoče. V vsakem oziru pa bi bilo celo vprašanje mirnim putem poravnano s posredovanjem Lige narodov.

— Čehoslovaška veruje v mir in zida svojo politiko na mir. Navzlic temu, da bi postalo gibanje za priklopitev Avstrije k Nemčiji resno, bi Čehoslovaška sprejela to mirno. Noben nastop Nazijcev, pa naj bo kjerkoli, ne more poškodovati in oslabiliti zgradbe čehoslovaške države.

Na Češkem živi 3,500,000 Nemcev in fašistovska propaganda je bila med njimi zelo razširjena, toda to gibanje ni bilo resno.

Navzlic temu, da se dr. Beneš ne boji, da bi se med temi Nemci razširil fašizem, so bili fašistovski listi ustavljeni in je tudi prepovedano na radio poslušati fašistovske govore. Ravno tako so na Češkem prepovedani fašistovski filmi in fašistovski svastika znaki.

Dr. Beneš pravi, da je Čehoslovaška na zunanji in notranji nepremagljivo varna pred razširjenim fašizmom. Tega mnenja so tudi vsi Čehi. V primeri z Berlinom in Dunajem je Praga mirna in gotova svojega obstoja.

CIKLON V TEXAS

Texarkana, Tex., 27. aprila. — Mnogo delavcev je na potu na bombaževih plantažah 15 milj od Texarkane, kjer je ciklon ušel dva črca.

Poročila pravijo, da je bilo poleg tega ubitih še najmanj osem črcev. Mnogo poslopij je bilo porušeni. V sled hudega naliva so ceste zelo slabe.

Monroe, La., 27. aprila. — Delavci čistijo ulice ter odnašajo porušeno drevje, telefonske in brzojavne žice in drugo navlako, ko je enkrat prenehala huda neurje.

Vihar je raznašal avtomobile po ulicah, je razbijal izločena okna ter je pometal na tla električne napise. Poročila ne omenja, ako je bil kdo poškodovan.

V Geismar, La., je vihar porušil dve hiši in eno dvorano.

TRGOVSKI BOJ MED RUSIJO IN ANGLIJO

Nekdo je vrgel opeko skozi okno ruskega konzulata. — Angleški embargo je v veljavi. — Sovjeti odklanjajo angleško blago.

London, Anglija, 27. aprila. — Ko je stopila v veljavo gospodarska vojna med Anglijo in Rusijo, je nekdo z ulice vrgel opeko skozi okno v sovjetski konzulat.

Okoli opeke je bil ovit list z napisom: — Ruske pravice nimamo radi. Pojdite nazaj v Rusijo, ve svinje. — Policija je pričela iskati osebo, ki je vrgla opeko.

Vsem carinskim uradom v Angliji je bilo naročeno, da je dovoljeno sprejeti samo 20 odstotkov ruskega blaga.

Ob istem času pa je tudi Rusija uveljavila popolno prepoved uvažanja angleškega blaga.

Na potu v Rusijo je dvanaest angleških ladij z blagom in štiri ruske ladje plujejo proti Angliji. Vse blago bo najbrže zavrnjeno.

Moskva, Rusija, 27. aprila. — Sovjetska vlada je vpeljala strogo bojko proti angleškemu blagu.

Sovjetski osrednji izvrševalni odbor je odgodil odločitev glede obsojenih angleških inženirjev William L. M. MacDonald in L. C. Thorntona, da ne bi izgledalo, kot da hočejo sovjeti rešiti to zadevo pod angleškim pritiskom.

Sovjeti bodo najbrže zaporno kazen premenili v izgon iz Rusije, vsled česar se bodo gospodarski odnosi med obema državama zopet obnovili.

KITCHENERJEVO ZLATO DVIGAJO IZ MORJA

Lord Kitchener je bil na potu v Rusijo. — Njegova ladja je zadela ob nemško mino in se je potopila.

London, Anglija, 27. aprila. — Ko je lord Kitchener našel smrt v oceanu, ko je bil na potu v Rusijo na ladji Hampshire, je imel s seboj velik zaklad zlata za rusko armado.

Pred nekaj tedni so pričeli potapljači iskati zlato v potopljeni ladji in so ga do sedaj spravili na dan za okoli \$50,000.

V juniju leta 1916 se je maršal lord Kitchener odpravil v Rusijo, da bi pripravil ruske poveljnice do tega, da bi z večjo silo pritiskali na Nemce, da bi bil zmajšan nemški pritisk na zapadno fronto. Pri Orkejskih otokih pa je njegova ladja zadela ob nemško mino in se je potopila. Žnjo je utonil tudi lord Kitchener in vsa posadka.

Naročite se na Glas Naroda, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SODIŠČE BO NAJBREŽ ŽE V SOBOTO IZREKLO OBSODBO

BEOGRAD, Jugoslavija, 27. aprila. — Razprava proti dr. Vladimiru Mačku, voditelji bivše hrvatske kmetske stranke, je bila danes zaključena. Obtožen je bil, da je zagovarjal razcepitev Jugoslavije. Sodišče bo najbrž že v soboto izreklo obsodbo.

Njegovemu zagovorniku dr. Kostiću je zapretil predsednik sodišča za zaščito države, da ga bo zapodil iz dvorane, ker je rekel, da so edini separatisti v Jugoslaviji vladni agenti in provokaterji, ne pa pristaši dr. Mačka.

Po zatrdilu dr. Kostića, ni ta proces naperjen proti dr. Mačku, pač pa proti vsemu hrvatskemu narodu.

Kostić je odločno protestiral, ker je policija izgnala iz dvorane bivše hrvatske poslance in pristaše dr. Mačka, ki so prišli k obravnavi.

Proti Beogradu sta odpotovala bivši angleški državni tajnik Davis in Ben Riley, član angleške poslanske zbornice. Hotela sta pričati o pogovoru, ki sta ga imela z dr. Mačkom in kojega vsebino je objavil ugledni angleški list "Manchester Guardian".

Ko sta dospela do meje, ju niso pustili v deželo.

V kratkem govoru je dr. Maček izjavil, da bo tudi v bodoče deloval za svobodno Hrvatsko v okoliščini jugoslovanke države.

— Če je to zločin, — je vzkliknil — me lahko mirne vesti obsojite!

KAZNJENCE HOČEJO IZMENJATI

Toronto, Ont., Kanada, 26. aprila. — Kanada vlada razpravlja o tem, ako ne bi stavila sovjetski vladi ponudbe, da bi kanadska vlada zamenjala osem komunistov, ki se nahajajo v kaznilnici v Kingstonu za dva angleška inženirja, ki sta bila pred kratkim v Moskvi obsojena na zaporno kazen.

POTRES V ALASKI

Anchorage, Alaska, 27. aprila. — Potres, ki je zadela več krajev Alaske je napravil za več tisoč dolarjev škodo.

Prestrašeni prebivalci so zbežali iz Anchorage, Seward in Cordova, ko so se pričeli rušiti dimniki. Najhujši potres je bil v Seward, 114 milj južno od Anchorage.

Vsa zveza z zunanjim svetom je bila pretrgana, razum radio postaja KPQD, ker so njeni stolpi vzdžali sunke.

V Anchorage je trajal potres 15 minut. Razbilo se je več šip in blago je po trgovinah padalo s police.

POSEBNI POGREB ZA BRKE

Tokio, Japonska, 26. aprila. — V soglasju z navodili, katere je dal general Gaiši Nagaoka, ki je v soboto umrl v starosti 75 let, mu je njegov sin odredil brke, ki so na vsaki strani dolge 20 palev in ki so bile najdaljše na svetu ter jim je priredil poseben pogreb.

Brke, katere je stari general gojil nad 50 let in na katere je bil zelo ponosen, je sin položil na posebno blazino v dragoceni krsti, katero so peljali na posebnem vozu poleg generalove krste.

JAPONCI SE UMIKAJO

Domnevajo, da je bilo sklenjeno premirje. — Japonci pošiljajo vojaštvo proti ruski meji. — Rusija ima ob meji 12 divizij.

Peiping, Kitajska, 27. aprila. — Japonska armada, ki je zadnje tedne neprestano zavzemala več ozemlja v severni Kitajski, se naglo umika iz osvojenih pokrajin. Kitajski vojaški krogi zatrjujejo, da je temu vzrok nevarnost, da pride do sovražnosti med Japonsko in Rusijo zaradi železnice v severni Mandžuriji.

Vojni minister Ho Ying-čing, ki poveljuje kitajski armadi na severu, je objavil naslednje poročilo:

— Na podlagi zaupnih obvestil je spor zaradi železniškega materijala na kitajski vzhodni železnici dovolj resen, da je vsak čas mogoče pričakovati spopada z orožjem. Japonska armada je prepeljala eno divizijo vojaštva in veliko zalogo munjevit in severno Mandžurijo, medtem ko imajo sovjeti v Vladivostoku, Čiti, Khabarovsku in Pogranicnjaji 12 divizij in 300 aeroplanov.

Med Rusijo in Japonsko se je pričel spor zaradi lokomotiv in železniških vozov, katere je Rusija vzela iz prometa kitajske vzhodne železnice, katero skupno upravlja te Rusija in Mančukuo.

Neko poročilo pravi, da hoče Japonska vzeti Rusiji to železnico in jo izročiti Mančukuo v izgovor, da so Rusi odpeljali železniške vozeve in jih rabijo na transsibirski železnici.

Stalno umikanje japonske armade zadnja dva dneva iz pokrajine južno od kitajskega zidu je dalo v Peipingu povod za različno mnenje. Nekateri so mnenja, da je mogoče med japonskim vrhovnim poveljnikom in med kitajskim generalom Ho, ki zastopa kitajskega vrhovnega poveljnika generala Čjang Kaj-šeka, prišlo do tajnega sporazuma, ali pa se namerava Japonci nenadoma zopet obrniti in udariti ter zavzeti Peiping in Tientsin.

Nekateri kitajski diplomati pa so tudi mnenja, da se Japonska vsled sedanjih posvetovanj v Washingtonu boji, da bo Liga narodov še strožje nastopila proti njej, ako ne ustavi svojih vojnih operacij južno od kitajskega zidu.

Kitajci naglo zavzemajo kraje, katere zapuščata japonska armada ob reki Lwan.

General Ho je naznanil, da je po osvojitvi Džehol province padlo 19,000 kitajskih vojakov in samo zadnjih pet dni pri obrambi Kupei prelaza so Kitajci izgubili 4000 vojakov.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
115 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto v celoti za Ameriko in	Na New York za celo leto	\$7.00
Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ROOSEVELTOVA PRIZADEVANJA IN EVROPA

Izza svoje inavguracije je predsednik Roosevelt ponovno dokazal, da si zares prizadeva izboljšati gospodarske razmere Združenih držav in vsega sveta.

To izboljšanje je pa mogoče edinole pod pogojem, da evropske države prenehajo ropotati z orožjem.

Na eni strani imamo torej Roosevelta, navdušenega zagovornika svetovnega miru, na drugi strani pa evropske državnike, katerih, kakor kaže, ni zadnja vojna prav nič izpametovala.

Iz Varšave poročajo, da so po dolgotrajnih pogajanjih Francija, Poljska in Mala antanta, ki vključuje Čehoslovaško, Romunsko in Jugoslavijo, sklenile sporazum, ki je odločno naperjen proti vsaki reviziji mirovnih pogojev in prot Mussolinijevemu predlogu, naj se v Evropi osnuje zveza štirih velesil.

Do zadnjega časa so bile razmere med Francijo in Poljsko precej napete.

Maršal Joseph Pilsudski, vodilna sila Poljske in poljski diktator, ni prav nič simpatiziral z idejo, da bi se Poljska pridružila Mali antanti.

Pred kratkim se je pa premislil. K temu so ga napotili zadnji dogodki v Nemčiji.

Nemški fašisti so v neposredni bližini poljske meje odkrili spomenik v katerem je vklesan poziv onim Nemcem, ki so bili po sklenitvi miru vključeni v poljsko državo. Nemški fašisti jih pozivajo, naj še nekaj časa potrpe, kajti ura odrešitve se bliža.

To je najbrž napotilo poljskega diktatorja, da se je premislil.

Ako bi bil uresničen Mussolinijev načrt in bi se začela revizija mirovnih pogojev, bi bile predvsem odškodovane države Male antante in pa Poljska, kajti vse so si prilastile precej ozemlja, ki bi moralo po pravici pripadati drugim državam.

Italija je za revizijo mirovnih pogojev, toda ta revizija naj se v njenem primeru završi na škodo Jugoslavije. — Italija hoče pomakniti svojo mejo do Save.

Tak je torej položaj, in kot se čujejo glasovi iz Čehoslovaške, Poljske in Jugoslavije, zamore obstoječe meje izpremeniti le vojna.

Odnosaji med Francijo in Rusijo so se izboljšali. — Francija je poslala v Moskvo dva armadna častnika kot vojaška atašeeja, dočim bosta dva ruska častnika pridružena ruskemu poslanstvu v Parizu.

Nemčija je v svojem nacionalizmu popolnoma ponorela.

Ali bo mogoče ukrotiti te podivjane duhove in prepričati Evropo, da je le v medsebojnem sporazumu mogoča boljša bodočnost za vse?

UČINKOVITO SREDSTVO ZOPER KRIZO

Iz avstrijskih listov posnemamo mišeno zgodbo, ki bo gotovo zanimala tudi naše čitatelje.

Idilična trška občina Woergl v severovzhodnem kotu avstrijske Tirolske, ki šteje kakih 4500 duš, je imela še pred dobrim pol letom do 1500 brezposelnih in njihovih družinskih članov, poleg tega pa še okroglih 120.000 šilingov dolga na državnih obveznostih. Na pobudo svojega podjetnega župana Mihaela Untergugenbergerja so zasnovali vrli Woerglani po načelih Silvio Gressella pametno reševalno gospodarsko akcijo.

V sporazumu z vsemi domačimi strankami so izvolili pomožni odbor, izvršilni organ pomožne akcije, podrejen občinski kontroli, ki naj spravi v pogon domačo produkcijo in konzum ter odpravi brezposelnost z izdajo posebnih A. B. nakaznic in e (Arbeiterbeschäftigungs-Scheine). Za prvo potrebo so izdali takih nakaznic za 32.000 šilingov, v katerih krijejo se obrestonosno založili pri njihovi občinski hranilnici bankovce avstrijske Narodne banke. Tako občinska hranilnica, kakor pomožni odbor sta prodajala svojim občanom A. B. nakaznice v komadih po 1, 5 in 10 šilingov. Občina se je zavezala plačevati mezde, plače in druge terjatve samo v nakaznicah, enako tudi vsi prebivalci občine, izvenredni seveda pošto in železnico, ter so se zavezali, sprejemati nakaznice v polni vrednosti za vsa plačila. Nakaznice so s posebnimi določili podvržene povišani cirkulacijski brzini, in sicer na ta način, da izgube vsak mesec en odstotek na svoji vrednosti. S prilepljenjem posebnih občinskih znamk (njih donos je namenjen občinskemu ubožnemu skladu) na nakaznice zadobe te zopet svojo prvotno polno vrednost. Časovna vrednostna izguba sili tako vsakega lastnika, da se nakaznice izreči najkasneje pred enim mesecem in da prevale izgubo enega odstotka na svojega naslednika. Iz menjave nakaznic v bankovce se izvrši pri občinski hranilnici lahko vsak čas proti odbitku dveh odstotkov, ki služijo za preskrbo javnih del. Nakaznice se končno lahko nalože obrestonosno pri občinski hranilnici brez vsakega odbitka.

Prostovoljna in splošna obveza na polnovredno sprejemanje tega denarja in pa njegovo časovno "ginevanje" vrednosti sta napravila pravi čudež. Nakaznice so prišle krožiti z neznansko hitrostjo, deset do dvajsetkrat hitreje od državnih bankovcev. Občina je izdelala širok delovni načrt, ki je omogočil izvršitev že zlatavaj potrebnih del ter zaposlitev velikega dela brezposelnih. Načrt se je s pomočjo opisane finančne operacije posrečil v ne pričakovani meri. Vse občinske ceste so se na novo posule in izvaljale, zgrajene so bile nove zvezne ceste in pota, veliko cestnih predelov je bilo na novo podloženih in kanaliziranih. Zgrajena je bila nova, krasna športna skakalnica, nasadili so se novi parki, v sosednem kraju Kirchbichel pa se je uredilo vzorno obrežno kopalnico. Vse to z domačim materialom in delom.

Samo v prvih štirih mesecih se je izvršilo za 10.000 šilingov javnih del, kar je za malo občino ogromno. Prenapolnjena skladišča trgovcev so se izpraznila in so se morala dopolniti, kar je dvignilo produkcijo. Že več let zastale, neplačane občinske davčnine so bile občini hitro plačane in denar za ubožne podpore je bil naenkrat obilno zopet tu. Tudi stari dolg občine v višini 120.000 šilingov je bil vrnjen državi v najkrajšem času v gotovini. Mali trg Woergl, ki je bil prej mrtveč, je nenadoma oživel ter se čez noč izpremenil v cvetoč kraj dela in zasluzka, v pravo oazo blagostanja v avstrijski gospodarski pustinja. Brezposelnih ni več, vse ima svoj pošten kruh, trgovci so presrečni, občinski proračun je v najlepšem redu in vse stare strankarske difference so se umaknile složenemu delovanju na skupno korist.

Toda — kmalu se je pojavila strupena zavist nad pozitivnimi uspehi razumnih in podjetnih Woerglčanov in obliki pretrane vestnosti modrih čuvarjev pisane "pravice". Deželna vlada je v ustehe svoje tankočutne pravne vesti odkrila, da krišajo rešilne A. B. nakaznice Woergla emisijski privilegij avstrijske Narodne banke. Agilni in za napredek svoje občine zavzeti župan Untergugenberg je na opani napad takoj odgovoril, da ne gre niti za redni, niti za zasilni denar, temveč le za priznanice o storjenem delu. Morda in pravična deželna vlada je pa bila seveda drugačnega pravnega naziranja, vztrajala je na svojem stališču, delovne nakaznice so morale izginiti in z njimi delo, zasluzek, kruh in komaj porojena sreča bridko razočaranih prebivalcev woerglske občine, da napravi blagostanje prostor ponovni bedi na podlagi zakonite pravice.

Energični župan Untergugenberg pa se ni dal kar tako ugnati v kozji rog in je šel po boljše pravico na upravni sodni dvor na Dunaju. Ponovno je tamkaj razložil svojo teorijo in izrazil med bankovci in svojimi nakaznicami, opasal, kako so nedolžne nakaznice izpremenile trpečo občino v evetoč ter goreče zagovarjal ohranitev nakaznic, ki da so postale vprašanje javne varnosti, pa tudi splošne blaginje woerglske občine, na kateri mora biti država tudi interesirana, dokler zahteva od nje plačevanje davkov itd. Sosedna občina Kirchbichel se je akciji že pridružila in sedaj čakata obe občini, enako pa tudi nadaljne sosedne interesirane občine na usodepolno odločitev upravnega sodnega dvora na Dunaju. Ali bo zmagała pravna "modrost" in pisana "pravica", ali pa resnična korist "suverena" avstrijskega ljudstva občine Woergl in sosedov, se bo morda kmalu zvedelo. Poznavanje dlakovepskih pravnih razmer v srednji Evropi bi dalo sklepati, da se bo stvar končala najbrž nekako tako, kakor slovita "kozlova sodba" v naši starodavni Višnji gori.

Če sta dve zaljubljeni v enega

Marija Martin in Marija Silagy sta uslužbeni pri subotičnem zobozdravniku dr. Romanu. V soboto sta si prerezali žile na rokah in našli so ju že onesveščeni v mlaki krvi. Prepeljali so ju v bolnico. Vse kaže, da sta sklenili umreti, ker sta zaljubljeni v nekega fanta, pa se nista mogli sporazumeti, katera naj se odreče ljubezni.

Dopisi.

New York, N. Y.

Majniški praznik slovenske mladine homo praznovali v nedeljo, dne 7. maja, s slovensko službo božjo ob 10. uri v slovenski cerkvi na Osmi cesti (62 St. Mark's Place, New York City), pri kateri bodo peli naši najmlajši pod vodstvom priljubljenega Mr. Antona Šubeljca. Mislim, da so že otroci sami najbolj privlačna sila, kateri se ne more nihče ustavljati. Zato se že slišijo glasovi po naselbini, ali bo zadosti velika cerkev na Osmi cesti, da ne bo treba nikomur odhajati nazaj, kakor se je to dogajalo ob misijonu, ko ljudje niso našli več prostora v njej. Po svetem opravilu pa bomo imeli v dvorani banket. Tiketi (za odrasle po 50c, za otroke po 15c) se že dobe: prosim, da se vsak pravočasno prijavijo za banket, da nam zadnji dan ne napravi zmešnjave. Saj veste, kako je tam, kjer je polno živčava.

Rev. Hijaecni Podgoršek, župnik.

New York, N. Y.

Danes tukaj, jutri tam!... tako poje popotnik, in tak popotnik sem jaz. Sreča v nesreči je hotela, da sem se pomotoma pripeljal zadnjo soboto v milijonsko mesto New York. Ko premišlujem, kam bi, da se se bolj ne izgubim kot sem že izgubljen, stopi k meni mlad gospod in me uljudno vpraša: — Gospod, ali morda niste znani v tem milijonskem mestu? — Kar iznenadilo me je. Slovence v milijonskem mestu! Solze so mi prišle v oči. Iskreno sva si segla v roke.

— Prijatelj, odkod prihajate? — Tam daleč preko morja je moja domovina. Moja materna bajtica stoji ob jezeru Bled.

— Oh, zlata moja domovina! Moj prekrasni Bled! Da bi vaju videl še enkrat!

Oba sva ginjena vzklikala. Kdo bi ne, ko se govori o otoku blejskem! Bled, raj moje domovine. Iz duše vesel bi vse objel, ko se znajdem med pojočo mladino domovine na mojem Bledu.

In tako bi vse veselo objel, ko je mladina pela na Belo nedeljo, kamor me je peljal mladi gospod, moj blejski rojak.

Kot popotnik sem imel priliko videti in slišati mnogovrstne prireditve, ali kaj takega se niso videlo moje oči. Tudi v mojem ljubljenskem domačem kraju ne. Kako rad bi segel v roko vsakemu mlajčku, ko so nastopali na odru, ga povprašal, kdo ga je tako lepo naučil. Toda čas ni dopuščal, moral sem za svojim ciljem.

Nikoli pa ne bom pozabil naših dragih malčkov. Srečen je kraj, kjer prevladuje v mladini materni jezik, kjer si otrok šteje v ponos.

da je slovenske matere sin, slovenskega očeta hči.

Ako sreča unese, da pridem še kdaj med vas, Newyorčani, vas bom pa vsakogar posebej obiskal. To bo moje največje veselje.

Popotnik.

Saranac Lake, N. Y.

Zopet smo prešli iz dolge zime v gorko pomlad. Tukaj v gorovju Adirondacka, N. Y., je po navadi zima daljša nego poletje.

Vseno smo pa zopet dočakali Veliko noč. Vstajenje. Žalibog, pri tujerodecih, kot so naprimer Angličani, ni opaziti nobene spremembe. Nedelja od nedelje se ne razloči drugače kot pri evangeliju.

Zatorej ni čudo, ako se kak naš rojak še spominja na naše starokrajske običaje. Po naših slovenskih naselbinah, kjer imajo svojo lastno cerkev, se kolikor toliko vzdržuje običaj iz starega kraja. Zatorej se rojaki, ki so v svoji slovenski naselbini, lahko štejejo srečnim. Toda vsi Slovenci v tem oziru ne moremo biti tako srečni.

Dosti nas je, ki nismo že desetletja občevali z našimi rojaki, ter imeli prilike udeležiti se cerkvenih obredov.

Sem in tam se čitajo v slovenskih časopisih dopisi, ki so pa po večini društvenega značaja, krstije, botrinje, pikniki, itd. Pri vseh teh veselicah ne sme manjkati z dobrotami težko obložene mize za želodčno energijo. Redkokdaj se pa čita, kar je bilo vprizorjeno v prid duševnemu razpoloženju.

Jaz rad prebiram dopise, posebnost iz naselbin, ki so mi osebno znane. Zadnja teh je Barberton, O.

Ta slov. naselbina je menda v čeli Ameriki najbolj srečna. Tam so največkrat z dobrotami obložene mize in najboljše kuharice. Čakal sem, da bi še kaj drugega slišal od tam, pa žalibog nisem našel v G. N. nobene pohvale. Gotovo se je depresija tudi tja naselila.

Srečni so pa štejemo tisti, ki smo 500 milj oddaljeni poslušali po radiju na velikonočno nedeljo zvečer barbertonsko cerkveno petje. Tako razločno smo slišali, kot bit bili prav v Akronu na radio postaji WADC.

Torej, hvala vam, ki ste tako lepo in ubrano peli in s tem pokazali, da tudi naši mali narod nekaj premore. Ta vprizoritev je marsikomu obudila spomin na Veliko noč, in je po mojem mnenju najlepša in največ hvale vredna, kar sem jih jaz še od Barbertona slišal ali čital. Želel bi pa, da bi se še kaj podobnega po radiju slišalo, ker edino s pomočjo radia se včasih nekoliko razvedrino in pozabimo na deževne dni.

Sprejmite vsi pozdrav!

J. R., naročnik.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljico.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. _____ is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

Velikonočni prazniki so na pragu, toda še vedno je čas, da razveselite svoje v domovini s kakim denarnim darilom.

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Nekateri očitajo ženskam, da radi govorijo, da hočejo imeti vselej zadnjo besedo, da je gorje možu, ki bi skušal ugovarjati.

Pa ni res tako hudo. Moški imajo ponavadi vedno zadnjo besedo. Zakonec se prepričava, toda moški izgovori zadnje besede.

Ali veste, kakšne so tiste besede? Takole se glase: — No, pa naj bo tako kot ti praviš.

*

Na morju so bili strahoviti viharji. Par parnikov se je že potopilo in le malokateri je prišel povsem nepoškodovan v pristanišče.

Učenci pravijo, da povzročajo te viharje črne maroge, ki so se zadnji čas pojavile na soncu.

To je popolnoma umevno in verjetno. Med črnimi marogami in hudimi viharji mora biti nekakšen stik.

Zakonski mož, ki ima ves črno-marogast obraz, vam bo povedal, da se mu je to pripetilo po hudem viharju, ki ga je imel s svojo bolj-šo polovico.

*

Rojak se je odpravil iz Kamnika v Ameriko.

Ko se je pripeljal na ljubljanski kolodvor, si je obrisal pot ter se zadovoljno oddahnil rekoč:

— Hvala Bogu, najhujši del vožnje je že za menoj.

*

Kadar pravi dekle svojemu fantu: — Tak bodi vendar pameten in mir mi daj. — skuša s tem namigniti, da sta ji mir in pamet presneto malo mar.

*

Če človek nima denarja, ne more dosti storiti. Edinole, če ima posebno srečo, lahko nekaj napravi. Dolg.

*

Vsak je več ali manj lakomen na denar, in ni vrag, tudi zdravnik, ki morajo živeti.

O nekem starem skopuhu pripovedujejo, da mu je na starost sluh opešal in je šel k dobremu zdravniku pomoči iskat.

Zdravnik mu je brskal po ušesih, svetil mu je v usta in v nos, uhlje mu elektriziral in mu po štirinajstih dneh, mogočno zatulil v ušesa:

— No, sedaj ste pa že zdravi! Sedaj pa že slišite!

— Kaj? — je vprašal bolnik. — da slišim, pravite?

— Seveda slišite. — je tulil zdravnik.

— Dobro, dobro. — je odvrnil zadovoljen. — hvala vam. Koliko pa košta?

— Dvesto dolarjev. — je rekel zdravnik malo bolj tiho, ker je bil že ves hripav od kričanja.

— Tristo dolarjev? — je vprašal pacient.

— Ja, tristo dolarjev. — je zatulil zdravnik po kratkem pomisleku.

*

Ni ni lažjega kot pri pijaci modrovati. Posebno naši rojaki radi modrujejo.

Poročeni govorijo o svojih žensh, samski o dekletih. Dosti je hvale in dosti pritoževanja, pa tudi kak pikra pade včasih vmes.

Star izkušenee je zadnjič tole povedal:

— Ej, prijatelj, ko sem bil mlad, vi ne veste, kako rad sem imel svojo ženo. Tako rad sem jo imel, da bi jo bil najrajši pojedel od same ljubezni.

Po tih besedah je sklonil glavo ter si obrisal oči.

— No, kaj pa sedaj? — so ga vprašali.

— Sedaj pa mi je žal, da je nisem.

*

Fant je vprašal dekleta: — Ali se hočeš poročiti z menoj? Dekle je odvrnilo: — Ne. In bila sta srečna vse življenje.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " "10.00 " "	" 10.85
" " "15.00 " "	" 16.00
" " "20.00 " "	" 21.15
" " "25.00 " "	" 26.30
" " "30.00 " "	" 31.45

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nulna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 12th STREET, NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MI PA MORAMO SEJATI...

FINSKA LEGENDA

Bilo je žalostno jutro za suamel-
ske zaupnike ob Saimalampskem
jezeru, čeprav je sijalo sonce in so
lilpe širile pomladni vonj. Mračnih
obrazov je sedela v koči maloza-
upnikova družina: oče, mati in sin.
Pred vrati je stal v plug vprežen
konj in z gobcem iztkal po vreči
s semenskim žitom. V hlevu je mu-
kala krava in hotela ven na pašo.

Imeli so dovolj vzroka, da so bili
černi in da so zamrmrali svojo
dolžnost — tiste suamelški zakup-
niki. Pred sončnim vzhodom se je
bil oglašal s šest ur oddaljene gra-
ščine hlapce na konju, ki je bil vs-
noč jezdil in prinesel zakupniku
naslednje sporočilo.

"Graščak Rjusuden se je hudo
razjezil. O sv. Petru in Pavlu bo
prevzel kmetijo. Sklenil je, da se-
danje prebivalce spodi, kajti za-
kupnik Suomalainen je že dovolj
dolgo izkoriščal njegovo. Rjusude-
nova zemlja, in zato naj si Suoma-
lainen poišče druga zakupništvo!"

Zakupnikovim je bilo nerazumlj-
vo, zakaj je graščak naenkrat tako
osorno nastopil. Vedno so se bili
dobro razumeli; zakupnik so redno
plačevali, delo na graščini točno a-
pravljali... zdaj pa kar čez noč od-
poved!

"Ko sva z očetom prišla semkaj...
je slednji prekinil molk zakupni-
kov sin, "je bila tod sama divjina.
Preokala sva gozd, izkopala štore,
poravnala svet, zrahljala kakor ka-
men trdo zemljo in izsušila del moč-
virja. Prva leta nismo imeli niti
kaj jesti. Zdaj pa, ko začnemo že-
ti sadowe našega truda, naj se u-
makemo in prepustimo zemljo
drugim!"

Zakupnikova žena si je otrla so-
zo iz očesa in trmoglavno dejala: —
"Tebi, oče, je bil takrat rekel gra-
ščak: Suomalainen, prepustim ti
severni breg Saimalampskega jeze-
ra, da ga izkriš. Postavi si koto
in uživaj zemljo pet let brezplač-
no. Potem pa, če se ti bo dobro go-
dilo, boš dolžan trikrat na leto po
deset dni delati v graščini in kot
zakupnik me boš dajal četrtino pri-
delkov! Na to sta si segla v roko.
Nikoli ne morem verjeti, da bi go-
spod Rjusuden imel pravico, da
dano besedo prelomi!"

"Takrat je veljalo, če so si ljud-
je segla v roko," je odvrnil zakup-
nik, "a časi so se izpremenili. Zdaj,
kakor slišim, se je mogoče zanesi-
ti na pisane dogovore — in takega
mi nimamo. Tu ne pomagajo ne
tožbe ne prošnje ne jok, če gos-
podar hoče, nas lahko požene — pra-
vica je na njegovi strani."

"Pravica?" je odvrnila žena. —
"Ali nismo mi zakoniti posestniki
tega zemljišča? Sami divjine ne bi

bil nikoli iztrebil! Koliko bi bil
neki vreden ta svet, če ne bi bili pri-
šli mi in ga izpremenili v zorn-
ga? Volkovi in medvedje so gos-
podarili v teh gozdovih! Mi smo jih
pregnali! Mi smo zemljo obdelali!
Lepa pravica, da bi nam smeli iz-
trgati sadowe našega dela."

"Ima jo!" je rekel zakupnik.
"Gospodarjeve hčere so dorasle, o-
glašajo se sunebi, treba dote — in
tu se je spomnil, da bi odpovedal
par malozaupnikom, zložil njihovo
zemljo in tako ustanovil novo po-
sestvo."

Stari si je obrisal oči, zmalaj z
glavo, kakor da bi se hotel otresti
mučnih misli, in vstal:

"Naj se zgodi, kar se mora! In
če nam hoče gospodar res vzeti

zemljo, bo to tudi storil! Zaenkrat
pa je še v naših rokah. Kaj naj te-
daj ves dan sedimo v koči in taru-
mo, ko zunaj sijajo sonce in je še
dovolj dela. Stara, pojdi torej na
svoje delo, midva pa, moj sin,
greva na svoje. Naj žanje, koga-
koli je Bog v to določil, naša dolž-
nost pa je, da sejemo, dokler me-
remo!"

Stari zakupnik je ves dan oral
brazdo za brazdo in sejati žito, ni-
gov sin pa je brnjal za njim, ka-
kor že vso leta.

Ko pa je sonce zašlo, tedaj je
veter stresel lipove veje in njihov
šum je nosil kmetove besede po
kamniti, trdi pokrajini: "Naj ža-
nje, kogarkoli je Bog v to določil
— mi pa moramo sejati!"

FANTOVSKI ŠTRAJK

Fantje v Siriji se organizirajo,
da bi organizirano nastopili proti
mohamedanskim dekletom, ker jim
njihovo modernizirano življenje ne
ugaja. Sklenili so napovedati zakon-
skemu življenju bojkot. Zvedeli so
namreč, da so začela dekleta po
inozemskih trgovinah odlagati paj-
čolane, da se kažejo po solnčnem
zahodu na ulicah, čitajo moderne
romane in zabajajo v kino, skrat-
ka da v vsem posnemajo svoje mo-
hamedanske sestre v Egiptu in Tur-
čiji.

Kar je dovoljeno v Turčiji, še
daleč ni dovoljeno v Siriji. Manifest
moške mladine v Damasusu se obra-
ča na vse fantje Sirije s pozivom,
naj se ne ženijo, dokler se deklet
ne poboljšajo. V mnogih sirskih
mestih so ustanovili društva za za-
ščito dostojnosti, ki bodo skupno z
organizacijo mohamedanskih žena
bedela nad moralo za razne no-
votarije prevnetih deklet.

Gorje dekletu, ki se drzne samo v
tramvaj. Ženske se smejo voziti v
tramvaju v skupinah, vsaj tri sku-
paj. Po solnčnem zahodu ne sme
nobena ženska iz hiše. Posebne ko-
misije bodo od časa do časa ugotav-
ljale, ali so ženski obrazi dobro za-
striti, hodile bodo po krščanskih tr-
govinah, da se prepričajo, ali tam
morda nimajo dekleta in žene od-
kritih obrazov in pozivale bodo
ženske, naj hodijo same po dolo-
čenih ulicah, kjer je najmanjša ne-
varnost, da bi jih srečevali moški.

Če pa vse to ne bo nič pomagalo,
se fantje, ki imajo po mohame-
danskem pravu pravico na več žen,
sploh ne bodo več ženili, a posledica
bo, da ostanejo dekleta stare de-
vice. Seveda je pa treba počakati,
ker je malo verjetno, da bi se fan-
tovski štrajk v praksi obnesel.

PROTI TUJIM IGRALCEM V NEMČIJI

V Nemčiji so se v zadnjem času
zelo zanimali, koliko je tujih igral-
cev na nemških odrih. Ker je več
demačih igralcev brezposelnih, so
izvedli anketo, ki naj bi pokazala,
ali tuji igralci res odjedajo kruh
demačim in ali bi ne kazalo poslati
jih domov. Te dni so bili objav-
ljeni podatki te ankete. V gleda-
liških, ki jih podpira država, je v
Nemčiji nastavljenih 5260 samo-
stojnih igralcev, med tem je 564
inozemcev. Toda od 564 je 326 Av-
strijev in nadalje 33 Švicarjev, ki
govorijo nemški. Ti so torej Nemi-
ci po jeziku in zato ni kazalo, da bi
jih odpravili. Toda tudi 73 igralcev
je českoslovaških državljanstvom je
bila večina Nemecev, prav tako so
bili tudi nekateri igralci s poljskim
državljanstvom nemške narodnosti.
Ostalo je še 205 inozemskih igral-
cev, toda od teh zopet so se nekate-
ri čutili Nemci, ker so se poročili
z Nemkami. Končno je ostalo samo
še 153 inozemskih igralcev, ki so
bili tuje narodnosti. Med temi je
35 Čehoslovakov, 20 Madjarov, 21
Holandcev, 16 Skandinavcev, 43
Rusov Poljakov in Jugoslovancev,
10 Američanov in Angležev, 2 Ita-
lijana in 3 nevropeci.

Anketa je pokazala, da je samo
2,9% igralcev tuje narodnosti in
da je bila gonja proti inozemskim
igralcem neutemeljena.

ŽIVAL, K SE SAMA POŽRE

Inozemski listi so zadnje dni po-
ročali o veliki hobotnici, ki so jo
potegnili iz morja ob angleški oba-
li. Zanimiva lastnost hobotnice je,
da si grade nekakšne trdnjave, kjer
preže na plen, a iz trdnjave jim
mole samo oči. Okrog kraja, kjer
se mude, nakupijo namreč polže-
vih lupin, kajti polži so jim naj-
ljubša hrana. V Rokavskem prelivu
so našli trdnjavo hobotnice, zgra-
jeno iz 2000 polževih lupin. Često
prid do boja na življenje in smrt
med hobotnico in velikim morskim
rakom, po boju pa zmagovalce pre-
maga s slastjo pohrusta. V morskem
akvariju v Kelmorajnu so opazovali
hobotnico po takem boju: bila je
močno razpraskana in napeta, ker
je bila požrla premaganega sovražnika.
Legla je na mehko posteljo in si na-
pravila iz kamenja nad ranjenim
telesom obok, skozi katerega je mo-
lela samo oči.

Hobotnice so v akvarijih zelo
hvaležni objekti. V Berlinu je pri-
nesla hobotnica v šestih tednih na
vstopnini toliko, kakor prva živa
gorilec v Berlinu in v Evropi sploh.
Nekaj pa je pri hobotnicah še zdaj
zagonetno. Te čudne morske živali
se namreč pogrezajo v nekakšno
melanholijo, telo postane pepelasto
in obliži nepremično na enem kra-
ju, njene sicer živahne oči postane-
jo motne. Naenkrat se pa začne kr-
čevito stresati in končno nastopi to,
kar se zdi naravnost nemogoče: naj-
bolj zagonetno, hobotnica začne gristi
in požirati lastne pipalke. Smrt
nastane po dokaj dolgo trajajoči
izčrpanosti, kajti hobotnica noče
zavrti niti najokusnejše hrane.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN "GRUNT" (Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetov-
ni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"

Cena
\$1.50

ČIM DOZORIMO, ZAČNEMO GNITI

Žilava delavnost, dolga svežost
in agilnost so pri nekaterih ljudeh
čudovite. Menda bo že res, da je
najboljše sredstvo za ohranitev mo-
či sport, toda možganski — meto-
dična gimnastika duševnega dela.
Eden izmed izumiteljev kinemat-
ografa, industrijalec Avgust Lumi-
ere je bil že prekoračil 50 let, ko mu
je naenkrat prišlo na misel, da bi
mogel začeti kaj novega. Odločil
se je za biologijo, kemijo in fizi-
ologijo ter se zaprl v laboratorij.
Njegovo ime na tem polju ni zaslo-
velo, pač pa moramo občudovati
njegov poziv.

Pred dvema letoma je izdal Lu-
miere obsežno delo, ki v njem obrav-
nava revolucionarno teorijo, da
tuberkuloza skoraj nikoli ni nalez-
ljiva, pač pa vedno dedna. Proti
teji teoriji znanstveni svet še ni
resno nastopil. Nova Lumierova
knjiga je pa povprečnemu čitatelju
dostopnejša. Imenuje se "Selinost
in pomlajevanje". To je historična
razlaga teorije in zbirka praktič-
nih pomlajevalnih metod. Lumiere
je zbral tudi tu bogate argumente,
tako n. pr. primerjalne podatke
o povprečni dolgotrajnosti življenja
v različnih in živalskem kraljest-
vu.

Gobe in morska trava žive samo
nekaj dni, nekatere vrste mahu pa
dočakajo povprečno človeško sta-
rost. Topolu je odmerjeno povpreč-
no življenje 50 let, borno do 500 let,
lupi 1000, libanonska cedra, hrast
in kostanj pa lahko prežive tudi
2000 let. Rekord dosežejo v rastlin-
skem kraljestvu ciprese in vrbe, ki
zelene po pokopališčih še po 3000
letih. V živalskem kraljestvu, seve-
da tako visoke starosti nikjer ne
vidimo. Največja reva je uš, ki ji
je odmerjeno komaj 46 dni življen-
ja. Krokodil in karp pa dočaka
tudi 300 let. Slon se zadovolji z
200 leti, sokol in šunka s 150, la-
bod, jastreb in čaplja pa žive do
100 let. Konj redko dočaka starost
nad 25 let, orel pa nad 30, pač pa
lahko živi mežug do 80 let, kakor
orel, papiga, želva in gavran. Za-
jete seveda če ima na lovu srečo, ki
pa ni istovetna z lovčev, živi po-
vprečno sedem let, krava, rak, pra-
šič, golob, mačka pes volk in pi-
javka pa 20 let.

Kaj pa človek?
Metuzalem je izjema in še ta ni
bila uradno potrjena. Če se prima-
done in "stare" otepajo let, so zo-
pet staroveški patrijarhi po pravici
na sumu, da se delajo starejše. Ni
namreč nobenega dvoma, da se pov-
prečna človeška starost podaljšuje.
To pa ne pomeni, da je zdaj zelo
starih ljudi na svetu več, kakor jih
je bilo v starih časih. Če je zdaj po-
vprečna starost daljša, je to samo
zato, ker umira mladih ljudi manj.
Mladih ljudi pa umira manj po za-
sluzi higijene in profilakse ter iz-
popolnjenih metod pobijanja nalez-
ljivih bolezni, ki so pobrale samo v
štirih letih 17. stoletja v Evropi
77 milijonov ljudi. Tu torej tiči
glavni vzrok podaljšanja povpreč-
ne človeške starosti, ki je znašala v
Franciji v začetku 18. stoletja 28,
v začetku revolucije 32, pod prvimi
cesarstvom 37, pod drugim cesar-
stvom 40, leta 1911 pa že 46 let.

Da se Lumierove teorije o stara-
nju vsaj dotaknemo, naj omenimo,
da se človek ne stara, dokler se ce-
lično tkivo obnavlja. Čim se pa ne-
hajo celice množiti, človeški orga-
nizem ne ostane na doseženi viši-
ni, temveč začneja polagoma pada-
ti. Zrellost niti ni relativno ustalje-
no stanje, kajti čim smo dozoreli,
začenjamo že gniti. Je torej samo
ena možnost podaljšanja življenja
— preprečiti umiranje celicnega
tkiva. Vprašanje je samo, kako.

VAMPIIRJI ROMAN VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

105

Samo Flavija, ki ni ničesar slutila, se za-
trkanje in osuplost ni prav nič zmenila.

— Pogledati moramo, kdo razbija po ste-
ni, — je dejala.

— Saj res, — je pritrdil Martin Rigal, —
tako pošljem koga tja.

Toda komaj je odprl vrata, je ves prestra-
šen odskočil, kakor da je zagledal prikazen.
Na pragu je bil namreč zagledal častitljive-
ga gospoda z zlatimi očali, za njim pa poli-
cijskega komisarja, a za njima še šest poli-
cijev.

Vsi trije pajdaši so prestrašeno zašepetali:

— Lecoq!

In vsem trem je šinila v glavo strašna mi-
sel: Izgubljeni smo!

Slavni policist je stopil počasi naprej in
se radovedno oziral zdaj na enega, zdaj na
dr drugega lopova.

— Oho! — je dejal smeje, — saj sem ve-
del, da prestrašim tu nekoga, če potrkam z
one strani na zid.

Toda bankir je bil že premagal presene-
čenje in vprašal je osorno:

— Kaj bi pa radi? Kaj pomeni ta vpad
v moje stanovanje?

Lecoq je skomignil z rameni.

— Gospod policijski komisar vam to po-
jasni, — je odgovoril mirno. — Jaz vas pa
moram aretirati, vas, Martin Rigala, dru-
gače rečeno Taintina ali Mascara, bivše-
ga lastnika posredovalnice na rue Montor-
guell.

— Ne razumem vas.

— Res ne? ... Kaj mislite, da si je Tan-
taine tako temeljito umil roke, da ni ostala
na rokah Martin Rigala niti kapljica An-
dreeve krvi?

— Ah, to bo najbrž stava...

Policijski uradnik je potegnil iz žepa
skrbno zloženo pismo, rekoč:

— Ali poznate pisavo svoje hčere? No-
torej, zdaj pa poslušajte, kaj je pisala pred
dobrim mesecem tu pričujočemu gospodu
Paulu:

— O, dragi in edini prijatelj mojega sr-
ca, bila bi do skrajnosti nevhvaležna...

— Dovolj! — ga je prekinil bankir s hri-
pavim glasom, — dovolj!

In omahnil je v naslanjač, jecljajoč:

— Izgubljen... in po njeni krivdi... po
krivdi moje hčerke!

Med tremi pajdaši, po temperamentu in
značaju tako različnimi, je bil razmeroma
najmirnejši tisti, ki se je navadno najprej
prestrašil, namreč smehljajoči se doktor
Hortebize. Čim je spoznal Lecoqa, je vzel iz
medaljončka na verižici svoje žepne ure siv-
kasto kroglico in jo skril v dlani.

Potem se je pa ozrl na Martin Rigala in
čakal, kdaj mu kolovodja, ki si je znal tudi
v najtežjih trenutkih pomagati, skrivaj na-
mignje, da je vse izgubljeno.

Lecoq se je pa obrnil ta čas h Catenacu.
— Tudi vas moram v imenu zakona are-
tirati.

— Mene?

— Saj ste advokat Catenac, mar ne?

Menda baš zato, ker je bil advokat, Ca-
tenac ni smatral Lecoqa vrednim odgovora
in obrnil se je kar na policijskega komisarja.
— Sem žrtev neprijetne pomote, gospod
komisar, — je dejal — Toda v sodni palači
sem dovolj dobro znan, da me lahko...

— Že prav, — ga je prekinil komisar, —
toda odlok o vaši aretaciji je v redu; če ho-
čete, ga vam lahko pokažem.

— O, to je odveč... Prosim vas samo, da
me odvedete naravnost k sodniku, ki je od-
lok podpisal. V petih minutah bo zadeva u-
rejena.

Pogled policijskega komisarja je bil tako
grozeče zgovoren, da je Catenac takoj u-
molknil.

— Mislite? — je pripomnil Lecoq porog-
ljivo. — Vidim, da vam še ni znan dogodek,
ki je predvčerajšnjim tako razburil vas La
Varenne. Delavci so naleteli pri kopanju na
trupelece zadavljenega novorojenčka, zavito
v obleke ni ruto. Policija, ki so jo takoj ob-
vestili o tem, seveda ni držala rok križem in
zdaj že pozna mater umorjenega otročička,
neko Klariso...

— Da ga ni zadržal Lecoq, bi bil Catenac
planil na Martin Rigala.

— Lopov! Izdajalec! Podlež! — je kri-
čal, — ti si me izdal!

— Ah! — je zajecel bankir. — Papirji
so mi bili ukradeni.

Zdaj je spoznal, da so bili udarci onstran
zidu samo zvijača. Lecoq je hotel krivce za-
strašiti, da bi jih lažje ukrotil.

— No, da, v zidu je bila odprtina, pa smo
jo izrabili, — je zamrmral policijski agent.

Dr. Hortebize se ni več smehljajal. Zdaj je
videl, da je igra res izgubljena.

— Imam poštene sorodnike, ki nosijo mo-
je ime, — je razmišljal, — ne nakopljem
jim te stramote... napraviti moram konec.

In nastavljal si je mecljonek na usta.

Nihče tega ni opazil. Lecoq je baš odstav-
ljal omaro in kazal policijskemu komisarju
kraj, kjer je bila nekoč tako velika odprti-
na, da je lahko zlezal skozi njo človek.

Kar se je začel zamolkel padec. Ubogi dr.
Hortebize se je bil baš zgrudil v strašnih kr-
čih.

— In to mi ni prišlo na misel! — je vzklik-
nil slavni policist. — O, kako neroden sem.
Zastrupljen je, mude nam. Prenesite ga brz
na posteljo in hitite po zdravnika.

Ta čas, ko so trije policaji hiteli izpolnit
to povelje, so drugi zgrabili Catenaca, da bi
ga odvedli v kočijo, ki je že čakala pred hi-
šo.

Martin Rigal je bil uničen.

— A moja hči! — je jecljal, — Flavija!...
Kaj bo z njo? Nima premoženja, ničesar ni-
ma, a da bo nesreča še večja, je vzela malo-
prijudneža, ki ne zna služiti denarja. Bože moj,
bože moj!

Policijski komisar je odšel k dr. Horte-
bizu. Lecoq je ostal sam z vojvodo de Champ-
docom, Paulom in Flavijo.

Nesrečna mlada žena je videla očeta od-
hajati, ne da bi imela toliko moči, da bi ga
ogovorila. Ležala je strta v naslanjaču in iz-
raz njenih oči je pričal, kako čudne misli ji
roje po glavi. Ni mogla verjeti, da je res vse,
kar je videla in slišala.

Slavni policist jo je nekaj časa molče gle-
dal, smilila se mu je, toda izpregovoriti ni ho-
tel; ni namreč hotel zadati temu ubogemu
nedolžnemu otroku nove, še strašnejše rane.

Toda čas je hitel. Stopil je torej k vojvodi
de Champdocu, ki je stal ves iz sebe sredi
sobe.

— Gospod vojvoda, moram vam sporoči-
ti, da ste postali žrtev grde sleparije, — je
dejal. — Ta mladenič ni vaš sin. Piše se
Paul Violaine in njegova mati je bila siro-
mašna delavka v Chatelleraultu.

Ni pa povedal vsega. Zamolčal je vse, kar
je mogel zamolčati o zločinu in moralnem
padcu vojvode de Champdoca in grofice de
Mussidan. Hotel je prihraniti Andreu razo-
čaranje.

Slavni policist je baš končal svoje pripo-
vedovanje, ko se je kočija ustavila nasproti
rue Matignon.

— Izstopite, — je dejal Lecoq Andreu,
— ki se mu je kar v glavi vrtelo, — in pazi-
te na roko.

Andre je mehanično ubogal.

— Zdaj me pa poslušajte, — je nadalje-
val policist, ki je bil ostal v kočiji. — Grof
in grofice de Mussidan vas pričakujeta da-
nes dopoldne ob enajstih k obedu. Evo, tu
je vabilo, ki naj ga izročim vam. Vendar se
pa nikar predolgo ne mudite pri gospodični
Sabini. Ob štirih bodite v svojem ateljeju...
predstavil bi vas rad vašemu očetu. Dotlej
pa nikomur niti besedice.

Mladi slikar je hotel odgovoriti, zahvaliti
se, reči kaj, pa ni mogel. Lecoq je tlesnil na
svoj poseben način z jezikom, izvošček je po-
gnal konje in kočija se je kmalu izgubila v
množici drugih kočij in vozov.

Andreja je tako nepričakovana sreča kar
omamila. Mlado dekle, ki jo ljubi, eno naj-
slavnejših imen Francije, ogromno premože-
nje, vse to je dobil naenkrat. Toda ta opo-
nost ni trajala dolgo. Zardel je, krenil po rue
Matignon in pritisnil na zvonce pozlačenih
vrat palače Mussidanovih.

Končno pride v to palačo, kamor so mu
bila vrata tako dolgo zaprta. Kakšen spre-
jem ga čaka? Ali se spomni krof de Mus-
sidan svojih obljub, ali pa se zadovolji s suho-
parno zahvalo zdaj, ko je nevarnost že od-
stranjena.

NADALJEVANJE SLEDI

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVEŠTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Iz Jugoslavije.

Ogromen proces: 2700 priči

Mertens je upal, da bo na kak način mogel odstraniti Henrika, da mu bo neškodljiv in že sedaj je dan in noč premišljeval, na kak način bi se to moglo najlažje zgoditi, da pri tem ne bi bilo prevelike pozornosti. Da je njegov tast prestal težko bolezen, je bil zelo razočaran, zato je stavil vse svoje upanje samo v to, da bo srečna napaka nekega dne nenadoma vzela starega moža. In čim prej se to zgodi, tem prej dobi v roke orožje in tedaj bo porabil neobzirno svojo moč.

Henrik in Eva Marija sta slutila tajne naklepe svojega strica in ta slutnja ju je napolnjevala z bojaznijo in gnjevom do strica.

Henrik bi se bil rad odpovedal njemu namenjene dedščine. Rajši bi bil videl, da bi bil stric Ludvik še vedno pri življenju. Brez zavisti bi dovolil predpravočeti Melaniji in svojemu bratranecu, njenemu sinu Egonu, toda stari oče je drugače odločil in Henrik je bil vedno, dasi je nosil ime Dornau, po svojem značaju in v svojem bistvu pravi Rodenberg in dobro se je tudi zavedal, da bo moral z veliko dedščino prevzeti tudi obsežne dolžnosti.

Ko je stari gospod prvič govoril s Henrikom in Evo, Marijo o svoji nameri, sta ga vprašala, ako v resnici misli, da ima Henrik sposobnosti, da bi postal ravnatelj takega podjetja. Izgovarjal se je, da je bil na gimnaziji srednjedober učenec, medtem ko je bil Egon vedno odličnjak.

Navzlic temu, Henrik, — odgovori Jurij Rodenberg — zaupam tebi, da imaš vse sposobnosti, podjetje voditi v mojem amšlu. Si kri moje krvi, imaš samostojno mišljenje, imaš veselje do dela in vsvarjanja. Navzlic nepredobremu učenju v Soli sem v tebi opazil stvarljive zmoglosti. Tega pa Egon nima. Po mojem mnenju, preveč hrepeni po časti in moči. Svoje nalogo bo izvršil natančno, toda iz njegovega duha ne izpuhteva nikakršna stvarljiva sila. Ti pa si prava podoba svojega strica Ludvika ter si podedoval tudi njegove produktivne zmoglosti. Mislim celo, da ravnar zaradi tega na gimnaziji nisi bil najboljši učenec. Za samo delo po natančnem načrtu nisi vsvarjen. Iz tega razloga morem samo v tebi videti svojega naslednika, ako moj sin ne more biti. Varuj se samo ene stvari, da se ne boš napolnil in ne boš zapravil svojih moči. S premislekom sem te takoj po izpitu postavil v sredo dela v podjetju, da od temelja spoznaš vse veje tega podjetja. Tudi jaz nisem študiral in me je tudi moj oče postavil na mesto, da sem mogel opazovati vse delo od pričetka do konca. In samo na ta način boš mogel vse videti in spoznati. Vse drugo opravijo uradniki in inženirji. Tebi je samo treba vse videti, da moreš vse nadzorovati. Za vsak slučaj pa moreš še pozneje na vseučilišču dovršiti kak semester. Toda tudi potem, ko bi se slučajno kdaj vrnil tvoj stric, želim, da ohraniš svoje moči za podjetje. To je vse natančno določeno v moji oporoki. Tedaj boš pod njegovim vodstvom deloval skupno z njim. Tvoj bratranec Egon more po svoji želji študirati pramosodje. Za njegovo delo mi ni nič. Podedoval ni niti trgovskih zmoglosti svojega očeta. Prirobi si toliko praktičnega znanja, kolikor ti je mogoče. Povsod boš na mestu kot pravi Rodenberg. O tem sem prepričan.

Na te besede je bil Henrik zelo ponosen in od tedaj naprej je skušal izkazati se vrednega očetovega zaupanja.

Na vse to je moralna misliti Eva Marija, ko je stari oče spal in je stala poleg okna in gledala v park in preko njega na strehe tovarn.

Mir je vladal v celi hiši. Samo lahko dihanje bolnika ji je prihajalo na ušesa.

Mislil so prihajale in odhajale. Hvala Bogu, da jima je ostal ohranjen stari oče. Ako bi jima bil odzvet, bi ostala brez vsakega varstva in navezana sama na sebe. Egon in Jolanda sta jima bila skoro tuja. Sploh nista imela čuteče duše. Samo teta Melanija, sestra njune matere, ki je našla tako žalostno smrt, jima je bila prijazna. Toda bila je tako slabotna in brez vsake moči ter je bila popolnoma pod vplivom svojega moža. Evi Mariji se je zdelo velika zagonetka, kako je mogla dobrosrčna teta ljubiti takega moža in se popolnoma vkloniti njegovi volji.

Zona je vsakikrat spreletela Evo Marijo, kadar je pomislila nanj. Bala se ga je, četudi ji je prišel vedno prijazno in po njenem mnenju celo preprosto nasproti. Zopno ji je že bilo, ako ji je ponudil roko in nikdar se ni mogla otresti občutka, da mora biti vedno na straži pred njim. Mogoče je prišlo to od tega, da je včasih, ko je mislil, da ga nikdo ni videl, opazila v njegovem pogledu, ko je bil obrnjen na hišo, nekaj ostrega, bodajočega, kar je bilo v velikem nasprotju z njegovo zunanjo ljubeznivostjo. Včasih, kadar je bil s Henrikom sam, mu je ušla kaka beseda, ki je naravnost kazala njegovo sovraštvo. Tako je bilo vedno nekaj, kar jo je plašilo v navzočnosti strica, česar pa ni mogla obleti v besede, česar ni mogla pregnati in je vedno in vedno imela isti občutek.

Kako rada bi bila staremu očetu zaupala to svojo bojazn, toda bala se je, da bi ga s tem žalila in pred vsakim razburjenjem ga je bilo treba varovati, ker njegovo srce ni bilo posebno močno. Na noben način nebi mogla Henrik in Eva Marija razburjati svojega starega očeta.

Medtem ko Eva Marija še vedno stoji pri oknu, se nenadoma zgane. Zvok glasnega ženskega smeha ji udari na uho. Poznala je ta smeh, ki je bil precej oster. Nemirno gleda skozi okno in že zapazi svetlo obliko, ki je blestela skozi drevje. Na cesti, ki se je skozi park vkrabala vilo proti hiši, se je prikazala Jolanda, katero so vsi domači klicali kratko Jo. Skakljala je ob strani visoko zraščenelega mladega gospoda in se je zvijala tako neprevidno, da je ravnar v trenutku, ko je Eva Marija zapazila obe postavi, nekoliko omahnila. Pri tem krične, kot bi se ustrašila in njen mladi spremljevalec jo mora takoj prijeti, da ni padla. Smeje se Jo za trenutek privije k njegovim prsim in ga koketno pogleda. Pri tem se obnaša, kot bi je Eva Marija ne videla, toda njene ostri oči so to takoj opazile. Ravno zaradi Eve Marije je uprizorila to komedijo; svojega spremljevalca je hotela prisiliti, da je položil svojo roko okoli njenega pasu. Za to je imela poseben povod.

Eva Marija zopet sliši poredni Jolandin smeh in je tudi slišala, kaj je govorila.

— Prav lepa hvala, dragi gospod doktor. Brez vaše pomoči bi bila gotovo padla in bi se bila mogoče še hudo poškodovala. To je bila sreča, da ste bili poleg mene.

— Milostljiva gospica, najbrže ne bi bili ravno padli, toda samo ob sebi se razume, da sem vam moral priskočiti na pomoč — odgovarja zvonki možki glas.

— Prosim, dajte mi svojo roko, gospod doktor; ne bi se še enkrat rada izpodtaknila, — pravi s koketnim nasmehom.

Eva Marija vidi, da mladi gospod tesno stisne svojo mapo za Estine in ponudi Jolandino roko. Jo se zaupljivo nasloni na njegovo roko, medtem ko zmagoslavno zleti njen pogled k Evi Mariji. Zelo je zadovoljna, ko opazi, da se je Eva Marija zganila.

(Dalje prihodnjik.)

Ogromen proces: 2700 priči

Kaj takega še ni bilo ne samo v Banjaluki, temveč tudi ne niti v Jugoslaviji niti tako kmalu kje drugje. Proces, kazenski, zaradi poverjenja, kjer mora sodišče v preiskavi zaslišati okoli 2700 prič, dočim jih bo na glavni razpravi, ki se bo vršila tamle v jeseni, ako dotlej preiskovalni sodnik dokonča svojo ogromno nalogo, pa okoli tisoč. In stvar sama ni niti tako grozna.

V lanskem poletju se je v Kotor Varoši, v tamošnji sreski pomožni ustanovi razkrila poverba. Poverjenega je bilo nad 250 tisoč Din državnega denarja in krivice je bil v uradu te ustanove nameščen vežbenik Abdulah Dizdarevič, ki pa je izginil. Dizdarevič je vse smatralo za kar najposrenejšega človeka in sam tedanji sreski načelnik je imel kar največje zaupanje vanj. Ko pa je prišla kontrola, ki naj bi bila pregledala poslovanje v ustanovi, pa je Dizdarevič pobegnil in sreski načelnik je tako doživel zlo in prijetno razočaranje. Pregled blagajne je v prvem trenutku ugotovil okoli 100.000 Din primanjkljaja, ki pa je po točnejši preiskavi narasel nad 250.000 Din.

Dizdarevič se je skrival v Doboju, kjer je čakal ugodnega trenutka, da bi pobegnil v Italijo. Toda zasledili so ga v Doboju in zaprli. Preiskava se je pričela, pa je poleg poverbe v sreski pomožni ustanovi prišlo na dan še cel kup drugih Dizdarevičevih grehov. Ugotovilo se je, da je Dizdarevič ponarejal prejemke na račun plačanih kazni za gozdarne prestopke in tako poveril nad 200 tisoč Din. Da se točno ugotovi ta poverba, bo preiskovalni sodnik banjaluskega okrožnega sodišča — to ogromno delo je poverjeno dvema sodnikom — zaslišal okoli 2700 oškodovanih kmetov v kotorskem srezu.

Smrt zloglasnega hajduka

Na albanski meji v bližini Skadra je albanska obmejna straža ustrelila zloglasnega črnogorskega hajduka Petra Pekića, ki je bil strah in trepet vse tamošnje okolice. Hajdukoval je že od l. 1918 in so se ga povsod bali zaradi njegove krvoločnosti. Obmejna straža ga je zasačila, ko je hotel s tihotapskim blagom prekorajiti mejo. Ker na pozive ni obstal, ga je stražnik ustrelil.

FRANCOSKI DRŽAVNIK NOVI PREDSEDNIK FRENCH LINE

Za predsednika Compagnie Generale Transatlantique (Francoske proge) je bil imenovan Marcel Olivier in je že nastopil svojo službo. Olivier je dosegel v svetovni vojni izborni rekord, zavzemal je važno mesto v ministrstvu za kolonije ter je služil v kabinetu bivšega francoskega predsednika Gastona Doumergue.

Rojen je bil leta 1879 v Nimes, Francija, ter je nastopil svojo javno službo leta 1902 v ministrstvu za kolonije. Pozneje je postal guverner Sudana, dočim je bil leta 1922 poslan na Madagasear kot generalni guverner. To službo je vršil do leta 1930.

M. Olivier je spisal znamenito knjigo o vladnih upravah v raznih kolonijah in je bil sodelavec maršala Lyauteya, ko je bil slednji generalni komisar Kolonijalne Ravnatelj v Parizu.

MARCEL OLIVIER

vno službo leta 1902 v ministrstvu za kolonije. Pozneje je postal guverner Sudana, dočim je bil leta 1922 poslan na Madagasear kot generalni guverner. To službo je vršil do leta 1930.

M. Olivier je spisal znamenito knjigo o vladnih upravah v raznih kolonijah in je bil sodelavec maršala Lyauteya, ko je bil slednji generalni komisar Kolonijalne Ravnatelj v Parizu.

Očetu odsekal glavo

V Rajčinu blizu Osijeka se je spril kmet Marko Čuber s svojim 50-letnim očetom Stankom. Med preprirom je pograbil sekuro in z enim udarcem odsekal očetu glavo, potem je pa še razmesaril njegovo truplo. Orožniki so pobesnelega fanta aretirali.

Zanimivo odkritje

V Brekovicah v okolici Bihača je neki kmet na svojem pašniku pod kupom kamenja odkril precej globoko jamo. O tem je bil obveščen šef Doma narodnega zdravlja v Bihaču dr. Stanko Selski, ki je v jami baje našel kosti pračloveka. Domneva se, da je bila ta jama bivališče jamskega medveda iz neolitike dobe.

Geografski izrodki gospodarske krize

Beograjska javnost se bavi te dni z vestmi o neverjetnem izkoristevanju sedanje gospodarske krize s strani brezvestnežev, ki potrebujejo posojil v neodvnljivih poslovnih potrebah. Prav posebno značilna sta dva taka primera oduhov, s katerima se sedaj bavi preiskovalni sodnik beograjskega okrožnega sodišča.

V Sarajevski ulici je bivši brivec Lazar Tasić ustanovil s svojimi prihranki nekako zasebno posojilnico in je posojeval raznim malim ljudem zneske, ki so jih nujno potrebovali za svoje obrtniške obrate in slične posle. Ko je policija na podlagi ovadbe o odevniških obrestih, ki jih je zahteval Tasić, in tudi zato, ker je celo po dvakrat zahteval plačilo istega posojila, uvedla preiskavo, je našla v njegovem stanovanju cele kuple menice, prošnje za posojilo in podobnih listin ter popolno knjigovodstvo za vse to denarno poslovanje. Ugotovilo se je, da je Tasić navadno zahteval 10 odst. mesečno obrestovanje, kar dejanski odgovorja 120 odstotnemu letnemu obrestovanju. Tasića so seveda zaprli.

Toda Tasić je še pravi svetnik v primeri z ruskim odvornikom Nikolajem Brojakovskim, s katerim se bavi preiskovalni sodnik že od lanskega poletja. In odurništvo, ki mu ga očitajo razni ovajaleci, je res naravnost brez primerja nesramno. Za posojilo 34.000 Din, ki ga je dal stavbnemu podjetniku Vladimiru Šmarovu, je zahteval mesečno po 22 odst., torej letno 264 odst. Ravno take obresti je zahteval od njega za drugo posojilo v znesku 50 tisoč dinarjev in tretje v znesku 34.000 Din. Posojilo je izplačal Šmarov seveda z odbitkom enomesečnih vnaprejšnjih obresti.

Leonidu Petrovu je za posojilo 3000 Din računal 20 odst. mesečne

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslano naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

obresti, pri čemer je še zahteval sopodpis žiranta na menici, fingiranega žiranta, ki ga je po njegovi zahtevi Petrov sam moral podpisati. Petrov mu je redno plačeval obresti, a ko je Brojakovski kar izlepa zahteval, naj mu vrne ves dolg, ni mogel ustreči njegovi zahtevi. Brojakovski mu je nato grozil, da bo po policiji dal poškatiti fingiranega žiranta. Petrov se je rešil oderuha le tako, da je izprosil drugje posojilo in mu plačal ves svoj dolg.

Stavbni podjetnik Nikolaj Zelenski je tudi moral plačevati Brojakovskemu 240 odst. letne obresti. Še huje pa je izkoristil Brojakovski mehanika Borisa Talskanova, kiši je izposojeval pri njem manjše zneske in mu je moral plačevati zanje, kakor je izpovedal preiskovalnemu sodniku, 100 odst. mesečne obresti, torej 1200 odst. letne obresti. Vsa mesece mu je plačal vse dolžni znesek, pa mu je vedno ostajal dolžan vsega. Vrhunec oderuštva pa je Brojakovski dosegel pri svoji žrtvi inž. Vladimiru Ostraskijeviču, ki je za 15-dnevno posojilo 17.000 Din plačal 264 odst. obresti, za malo pozneje še tridnevno posojilo 1200 Din pa 200 Din obresti, kar pomeni 300 odst. mesečno ali pa 3600 odst. letno obrestovanje. — Take pijavke pač res zaslužijo kar najostrejšo kazen.

Volkovi raztrgali uri tihotapce

Na planini Tušnice pri Livnu so našli te dni ogrožene kosti in tri lobanje, ki so imele v očesnih duplinah še nekaj mesa, kar je pričalo, da se je odigrala tragedija treh ljudi nedavno. Preiskava je dognala, da gre za tri tihotapce, ki so nosili tobak iz Hercegovine v Bosno čez planine. Kmetice pripovedujejo, da so videli štiri tihotapce, a o četrtem ni duha ne sluha. Na poti jih je zalotil silen snežni metež, tihotapci so omrgnili, potem so jih pa napadli in raztrgali volkovi.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

29. aprila:
De de France, Havre
Augustus, Genoa
Milwaukee, Hamburg2. maja:
Bremen v Bremen3. maja:
Hamburg v Cherbourg4. maja:
Conte di Savoia v Genoa5. maja:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre
Volendam v Boulogne6. maja:
Lafayette v Havre
Vulcania v Trst10. maja:
Aquitania v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg12. maja:
Olympic v Havre
Minerwaska v Havre
Rotterdam v Boulogne13. maja:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Europa v Bremen16. maja:
Leviathan v Cherbourg17. maja:
Berengaria v Cherbourg
New York v Cherbourg19. maja:
Statendam v Boulogne
Paris v Havre20. maja:
Conte di Savoia v Genoa
Bremen v Bremen
Georgie v Cohn24. maja:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg25. maja:
Conte di Savoia v Genoa26. maja:
Majestic v Cherbourg
Minerwaska v Havre
Veendam v Boulogne27. maja:
De de France v Havre
Saturnia v Trst
Aquitania v Cherbourg30. maja:
Europa v Bremen31. maja:
Hamburg v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre
Roma v Genoa2. junija:
Olympic v Cherbourg
Westernland v Havre
Volendam v Boulogne3. junija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Britannic v Cohn6. junija:
Leviathan v Cherbourg7. junija:
Deutschland v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg8. junija:
Lafayette v Havre
Augustus v Genoa
Bremen v Bremen9. junija:
Statendam v Boulogne
Minerwaska v Cherbourg10. junija:
Paris v Havre14. junija:
Pres. Harding v Havre
Majestic v Cherbourg
New York v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg15. junija:
Conte di Savoia v Genoa

16. junija:
Europa v Bremen
Plandan v Havre
Rotterdam v Boulogne

17. junija:
Britannic v Cohn
De de France v Havre

20. junija:
De Grasse v Havre

21. junija:
Vulcania v Trst
Albert Ballin v Cherbourg
Manhattan v Havre

23. junija:
Olympic v Cherbourg
Minerwaska v Havre
Veendam v Boulogne

24. junija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Bremen v Bremen

27. junija:
Leviathan v Cherbourg

28. junija:
Berengaria v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg

29. junija:
Conte di Savoia v Genoa

30. junija:
Majestic v Cherbourg
Statendam v Boulogne

1. julija:
Paris v Havre
Lafayette v Havre
Vulcania v Trst

5. julija:
Europa v Bremen

6. julija:
Saturnia v Trst
Aquitania v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg

7. julija:
De de France v Havre

8. julija:
Conte di Savoia v Genoa

11. julija:
Bremen v Bremen

12. julija:
New York v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

14. julija:
Rotterdam, Rotterdam

15. julija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Berengaria v Cherbourg

18. julija:
Leviathan v Cherbourg

19. julija:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

20. julija:
Majestic v Cherbourg

21. julija:
Paris v Havre

22. julija:
Europa v Bremen
Statendam v Boulogne

26. julija:
Lafayette v Havre
Hamburg v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

27. julija:
Bremen v Bremen

28. julija:
Veendam v Boulogne
De de France v Havre

29. julija:
Vulcania v Trst
Aquitania v Cherbourg

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Slovensko

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street,

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City

New York City